

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 12. decembar 2023.godine

BLIC- Da li Srbiji pretili MUTIRANI POTOMAK PIROLE: Novi soj korone hara svetom, prepoznatljiv po 7 simptoma

BLIC- "Skoro svakog dana jedno dete oboli od raka, godišnje izgubimo celo jedno školsko odeljenje": Jubilej NURDOR-a - 20 godina borbe za decu obolelu od karcinoma i njihove porodice

RTV- Grujičić: Naša profesija zahteva stalno i kontinuirano usavršavanje

RTV- Grujičić: U planu rekonstrukcija pet porodilišta u kojima je situacija "goruća"

DANAS- Na dobrom smo putu da rane karcinome dojke potpuno izlečimo

POLITIKA- Posao za mlade lekare u pančevačkoj bolnici

Da li Srbiji prethodi MUTIRANI POTOMAK PIROLE: Novi soj korone hara svetom, prepoznatljiv po 7 simptoma

Korona virus nastavlja da mutira, pojavljuju se novi sojevi i podsojevi, a mnogi svetski priznati stručnjaci poslednjih dana upozoravaju na novu varijantu JN.1 koji u Srbiji još nije registrovan, kao što nije ni pirola, ali se on smatra, njenim mutiranim "potomkom". Bez obzira na to, domaći stručnjaci su na oprezu.

Pojavili se JN.1 i HV.1

- Zvaničnici američkog Centra za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) kažu da još uvek „uče“ o JN.1 i kako on nosi mutacije da bi mogli da pomognu imunološkom sistemu. Ljudi treba da paze na simptome oba soja. HV.1 soj daje groznicu, kašalj, umor, začepljenost nosa ili curenje iz nosa, dok JN.1 takođe izaziva ove simptome, ali ovaj soj takođe može izazvati dijareju i glavobolju - kaže dr Kris Papadopoulos, glavni predavač javnog zdravlja na Univerzitetu Bedfordšir.

Prema rečima epidemiologa dr Nebojše Bohuckog najviše je kod nas bilo reči o erisu i pirola, koja je imala 30 mutacija, odnosno druge omikrone, što znači da su novi virusi „njihova deca i unučad“.

Nisu opasniji, već zarazniji

Prema njegovim rečima pirola se pojavila letos i ostala je slabo zastupljena, međutim, smatra se da je njena mutacija upravo JN.1 koji je udaljenija mutacija od prethodnih. Znači da su veći izazovi za imuni sistem.

- Smatra se, teoretski, da će našem imunom sistemu biti najteže da se izbori sa JN.1, ali to ne znači da je opasniji od drugih, već da će osoba koja je imala infekciju jednu, dve ili više, kada dođe u kontakt sa JN.1 opet verovatno da oboli. Imuni sistem će se izboriti, neće biti teža bolest, ali će osoba imati kliničku sliku u trajanju od nekoliko dana ili duže. Neophodna je apstinencija s posla, biće na bolovanju i drugo. Dakle, trenutno je HV.1. dokazao koliko je potentan, dok je JN.1 tek u povoju. JN.1 je otkriven u avgustu u Luksemburgu, a već u septembru je došao u SAD, a nakon toga ga beležimo u 11 zemalja najmanje – kaže dr Bohucki za Blic.

I dodaje "samo čekamo da se dokaže i kod nas".

Kako strani mediji navode, u SAD je talas nove podvarijante omikrona JN.1 već krenuo, ali bi se mogao ublažiti buster vakcinom i ostalim od ranije poznatim merama.

Po podacima zdravstvenih zvaničnika, u Sjedinjenim Državama je u trećoj nedelji novembra zbog kovida hospitalizovano gotovo 10.000 pacijenata, a reč je o povećanju od 10 posto u odnosu na prethodnu nedelju, prenosi Hina.

Simptomi JN.1

- * Groznica
- * Kašalj
- * Umor
- * Začepljenje nosa
- * Curenje iz nosa
- * Dijareja
- * Glavobolja

"Skoro svakog dana jedno dete oboli od raka, godišnje izgubimo celo jedno školsko odeljenje": Jubilej NURDOR-a - 20 godina borbe za decu obolelu od karcinoma i njihove porodice

Porodicama koje imaju odraslog člana obolelog od raka užasno je teško. Porodicama u kojima je od raka obolelo dete, teško je neopisivo. I bilo bi još teže da u Srbiji ne postoji Nacionalno udruženje roditelja dece obolele od raka (NURDOR). Koje je tačno dve decenije u plemenitoj misiji da tim mališanima i njihovim najbližima pruži praktičnu, emotivnu i materijalnu podršku.

U razgovoru za "Blic" glavna zastupnica NURDOR-a Tamara Klarić podseća da pre 20 godina, kada udruženje nije postojalo, roditelji čija su se deca lečila od raka nisu imali nikakvu podršku.

- Uslovi na odeljenjima pedijatrijske hemato-onkologije u celoj zemlji su bili prilično loši, psiholozi na odeljenjima nisu postojali, u društvenoj zajednici je postojala ogromna stigma i ove porodice bile su prepuštene da se potpuno same bore sa najvećim izazovom na koji ljudsko biće može da naiđe – ugroženim životom svog deteta. Jedna grupa roditelja, koja je lečila svoju decu između 1999. i 2003. godine, okupila se i odlučila da nijedan više roditelj i nijedno dete u Srbiji ne smeju kroz tako nešto da prolaze sami. Nisu znali kako, nisu imali sredstava, nije im bilo nimalo lako, ali su imali ogromno srce i neverovatnu, nadljudsku snagu da posle svoje borbe nastave da rade nešto toliko važno za druge porodice – kaže Tamara Klarić.

Godišnje zbog raka izgubimo jedno školsko odeljenje dece

Kakva je danas situacija sa brojem mališana obolelih od neke maligne bolesti, da li uočavamo bilo kakvo smanjenje broja ili je on, na žalost, u porastu?

Broj dece obolele od raka u Srbiji je godinama unazad u proseku oko 350 na godišnjem nivou. Ovo znači da u našoj zemlji skoro svakog dana jedno dete oboli od raka. Na žalost, od ovih bolesti godišnje izgubimo celo jedno školsko odeljenje. Sa druge strane, ono što ohrabruje jesu ipak veoma visoki procenti izlečenja kod dece, koji se, u zavisnosti od dijagnoze, kreću u proseku iznad 80 odsto. Zabrinjavajuća je činjenica da Srbija i dalje nema pedijatrijski kancer registar, tako da izostaje sistemsko i sistematično centralizovano praćenje statistike malignih oboljenja kod dece.

Da li postoji dovoljno lekova za terapije obolelih mališana?

Lekova, onih koji su u Srbiji registrovani, postoji dovoljno. Želim da istaknem da u našoj zemlji zaista imamo sjajne stručnjake i posvećene lekare koji svoje karijere možda nisu popunjavali najvećim platama kao njihove kolege u inostranstvu, ali jesu spašeni životima velikog broja dece i borbom u uslovima u kojima bi mnogi možda odustali i otišli u potrazi za boljim. S druge strane, moramo biti svesni da u ovom sistemu ima mnogo toga da se menja i unapredi. Počevši od uslova u bolnicama, pa do pristupa lečenju u pogledu praćenja standarda kakvi postoje u najrazvijenijim zemljama, kao i u pristupu lečenju bez bola i bez dodatne traumatizacije dece, koja može biti izbegnuta, osim one koju bolest sama po sebi već nosi.

Više od 5 miliona evra uloženo u unapređenje uslova lečenja

Šta je najvažnije u misiji NURDOR-a i čime se posebno ponosite?

NURDOR je danas jedina organizacije ove vrste koje deluje na nacionalnom nivou, vodi pet roditeljskih kuća za smeštaj i brigu o oboleloj deci i njihovim porodicama u tri grada, kroz naše programe podrške i rehabilitacije prošlo je više od 1.000 porodica, organizovali smo preko 200 edukacija, uložili više od 5 miliona evra u unapređenje uslova lečenja u celoj Srbiji, edukovali preko 1.000 volontera... Ono što je možda kao projekat obeležilo prethodni period jeste izgradnja i otvaranje nove bolnice dečje hemato-onkologije u Nišu, čiju izgradnju je NURDOR sproveo od idejnog projekta, preko svih faza građevinskih radova i na kraju opremanja medicinskom opremom i otvaranja. Ovo je danas najmodernija ustanova ovakve namene na Balkanu i NURDOR ju je u celosti donirao Kliničkom centru u Nišu, odnosno državi.

Koliko je, pak, država prepoznala sve ono što radite?

U nekim segmentima je ova saradnja odlična i tamo gde je tako, dala je sjajne rezultate. Primer je saradnja Grada Niša i NURDOR-a, gde je kroz zajednički doprinos otvorena Roditeljska kuća u Nišu, čije funkcionisanje taj grad podržava. Kao i primer izmene Zakona o zdravstvenom osiguranju, gde je prepoznata inicijativa NURDOR-a da se u novi zakon uvrste izmene prava roditelja teško bolesne dece na bolovanje sve vreme dok traje lečenje sa 100 odsto naknade zarade. Do ovih izmena bolovanje je moglo trajati samo četiri meseca, uz naknadu od 60 odsto. Većina drugih pozitivnih primera su zapravo pojedinačne inicijative ili razumevanja ljudi koji rade ili vode neke državne organe ili institucije. Ono što je neophodno jeste da država kao sistem prepozna organizacije poput NURDOR-a kao neizmerno dragocene partnere u kreiranju javnih politika koje će biti u najboljem mogućem interesu građana, a posebno onih koji pripadaju ugroženim grupama. Važno je da nas konsultuju i slušaju u onim pitanjima u kojima su najvažnije informacije sa terena i iz iskustva.

"Bolje društvo počinje od nas"

Zašto je važno da postoje organizacije kao što je NURDOR?

Pre svega zato što smo svi zajedno uspeali da u mnogome unapredimo uslove lečenja i života dece obolele od raka, jer svako dete na svetu treba da ima pravo na najbolje moguće detinjstvo. Takođe, važno je da stvaramo društvo u kom brinemo jedni o drugima. Ako tu zakažemo, ne stvaramo društvo koje će sutra biti dobro mesto za život za bilo koga. Ljubav, empatija, razumevanje i tolerancija moraju biti vrednosti koje se visoko kotiraju i kojima učimo decu i mlade. Ugrožen ili izgubljen život svakog deteta je problem koji se tiče svakoga od nas, zato već sutra možete izabrati da u svojoj zajednici uradite nešto dobro. Na primer da posetite sajt NURDOR-a i informišete se kako da postanete volonter ili da donirate ili da uradite bilo šta drugo. Jer bolje društvo počinje od nas.

The screenshot shows the RTV website interface. At the top, there's a navigation menu with categories like 'Vesti', 'Ekonomija', 'Sport', 'Kultura', 'Magazin', 'Mladi', 'Servisi', and 'RTV'. Below the navigation, there's a main headline: 'Grujičić: Naša profesija zahteva stalno i kontinuirano usavršavanje'. The article text below the headline reads: 'BEOGRAD - Ministarka zdravlja Danica Grujičić uručila je danas diplome primarijata, najvišeg stručnog zvanja u zdravstvenoj struci, istaknutim doktorima medicine, stomatologije i diplomiranim farmaceutima. Ona je na svečanosti u Palati Srbija poručila da lekarska profesija zahteva stalno i kontinuirano usavršavanje i napredovanje u struci, kako bi lekari svojim pacijentima pružili najbolju moguću negu.' To the right of the article, there's a sidebar with a section titled 'ИЗБОРИ 2023' and a list of news items with play icons.

Grujičić: Naša profesija zahteva stalno i kontinuirano usavršavanje

BEOGRAD - Ministarka zdravlja Danica Grujičić uručila je danas diplome primarijata, najvišeg stručnog zvanja u zdravstvenoj struci, istaknutim doktorima medicine, stomatologije i diplomiranim farmaceutima.

Ona je na svečanosti u Palati Srbija poručila da lekarska profesija zahteva stalno i kontinuirano usavršavanje i napredovanje u struci, kako bi lekari svojim pacijentima pružili najbolju moguću negu.

"Ove godine imamo skoro 40 predstavnika medicinske struke, koji su svojim radom zaslužili zvanje primarijusa. To uopšte nije tako lako kao što se možda misli, kao što misle i oni koji nikada nisu završili doktorate", rekla je Grujičić.

Ona je istakla da joj je uvek drago kad može da uruči diplome, bilo da se radi o doktoru nauka, studentu medicine ili akademskim studijama.

Grujičić je navela da je ove godine 19 primarijusa iz Beograda, 5 iz Niša, 4 iz Vojvodine, 2 iz Kragujevca i 9 iz ostalih srpskih gradova.

"Podatak da ćemo danas imati blizu 40 novih primarijusa govori upravo ono što stalno tvrdim, a to je da doktori prate struku, da prate ono što je novo i veoma je lepo što ste vi u svojim radovima izrazili želju da svoja iskustva prenesete, koja će sigurno biti od koristi narednim generacijama", rekla je Grujičić i posebno se zahvalila Srpskom lekarskom društvu, čija komisija je zadužena za dodelu ovog zvanja.

Ona je novim primarijusima poželela puno uspeha u radu i izrazila nadu da će oni uticati na svoje mlade kolege da krenu njihovim stopama.

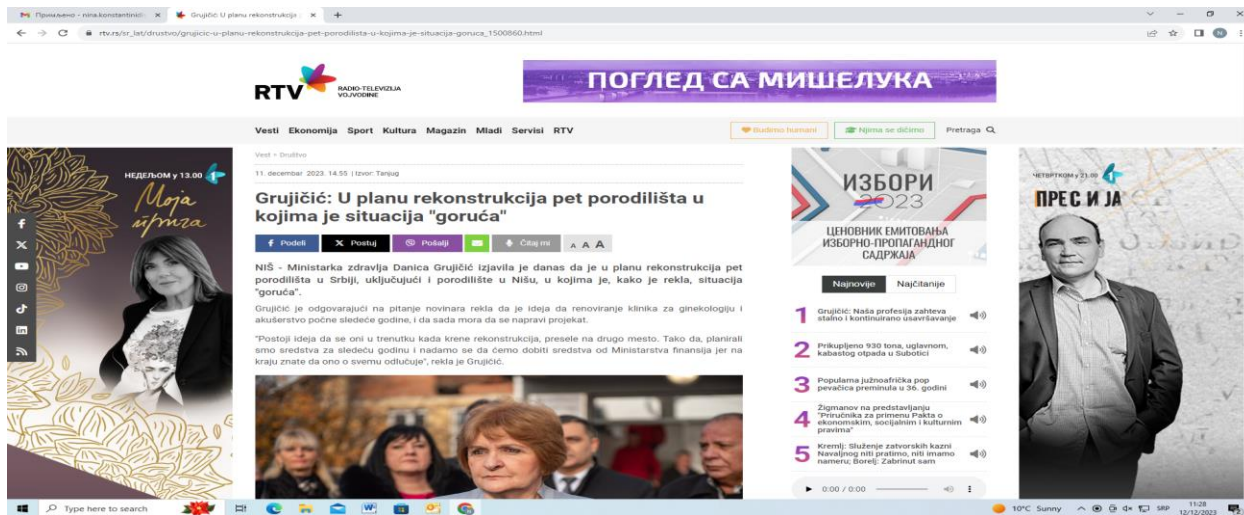
Grujičić je rekla da će predložiti sindikatima da u sledeći kolektivni ugovor unesu i primarijat i doktorat u koeficijent za obračunavanje plata, kako bi primarijusi imali povećanje zarade.

Predsednik Komisije za dodelu zvanja primarijus Srpskog lekarskog društva, Rade Živković, poželeo je novim primarijusima uspešnu karijeru i istakao da je imao tu sreću da svoju struku na početku karijere uči upravo od primarijusa.

"Nije lako postati lekar, a još teže je postati primarijus. Ono što se od vas očekuje kada postanete primarijus je da vodite struku dalje, da napredujete dalje i da učite te koji su oko vas", rekao je Živković i dodao da primarijuse smatra prvima u struci u institucijama u kojima rade.

Primarijus je strukovna titula, koju dobijaju iskusni i eminentni predstavnici medicinske struke, koji imaju najmanje 12 godina radnog iskustva i šest godina iskustva nakon položenog specijalističkog ispita.

Pored toga, za dobijanje ovog prestižnog zvanja neophodno je da kandidat kroz naučno-istraživački rad potvrdi rezultate svoje struke i prakse, odnosno ispuni kriterijume Ministarstva zdravlja i Srpskog lekarskog društva.

Grujičić: U planu rekonstrukcija pet porodilišta u kojima je situacija "goruća"

NIŠ - Ministarka zdravlja Danica Grujičić izjavila je danas da je u planu rekonstrukcija pet porodilišta u Srbiji, uključujući i porodilište u Nišu, u kojima je, kako je rekla, situacija "goruća".

Grujičić je odgovarajući na pitanje novinara rekla da je ideja da renoviranje klinika za ginekologiju i akušerstvo počne sledeće godine, i da sada mora da se napravi projekat.

"Postoji ideja da se oni u trenutku kada krene rekonstrukcija, presele na drugo mesto. Tako da, planirali smo sredstva za sledeću godinu i nadamo se da ćemo dobiti sredstva od Ministarstva finansija jer na kraju znate da ono o svemu odlučuje", rekla je Grujičić.

Ona je dodala da takođe predstoji i promena zakona o zdravstvenoj zaštiti koji je, kako je navela, apsolutno zastareo.

"On potpuno ne odgovara svim ovim našim planovima koje imamo i kad njega promenimo onda ćemo moći da idemo dalje, zaista u suštinske reforme", navela je Grujičić.

Kada je reč o integrisanju zdravstvenog sistema, Grujičić je rekla da se radi na tome da se Vojnomedicinska akademija uključi u zdravstveni sistem, kao i vojna bolnica u Nišu.

"Međutim, tu su pregovori i o vlasničkim odnosima i o tome kome šta pripada. Oko tog pitanja moraju da se usaglase i Vlada Srbije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo odbrane i naše ministarstvo", rekla je ona.

Ministarka je istakla i da će u zdravstvenom sistemu doći niz inovacija, uključujući softver koji će se koristiti za zakazivanje pregleda na magnetnoj rezonanci.

"Šta je novina? Konzilijum ili lekar koji traži magnetnu rezonancu moraće na kraju, kad završi izveštaj, da tri puta klikne na jednu ikonicu u programu. Prvim zakazuje, drugim odlučuje šta se snima i treći klik određuje kada treba da se uradi magnet. Imate ljude kojima treba za šest meseci, imate i one koji moraju za nedelju dana. Na taj način bi trebalo da se izbrisete iz liste čekanja i biće samo liste zakazivanja", rekla je ona.

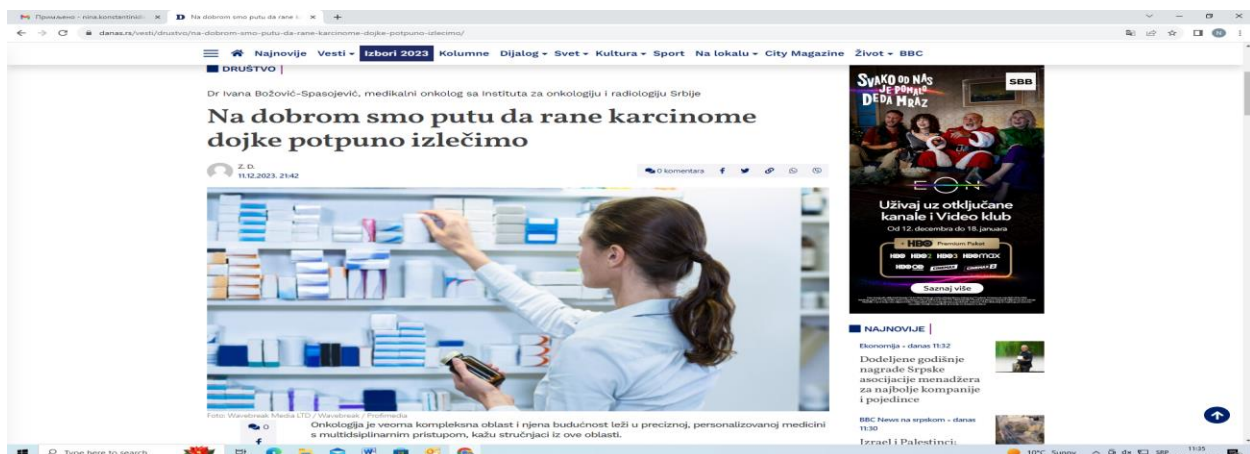
Dodala je da će biti oformljen i novi sektor pri Ministarstvu zdravlja - ekipa zadužena za izvršenja koja će svakog dana kontrolisati koliko je urađeno pregleda na magnetnoj rezonanci.

Istakla je da je prioritet rešiti i pitanje skenera, kojih je država nabavila 55 za proteklih godinu dana.

"Sada ne bi smelo da se desi da neko, posebno onkološki pacijenti, ne mogu da urade skener, jer to je nedopustivo. Sada sve može da ide preko programa. To će u potpunosti da zaživi prvog januara sledeće godine, i od tada ćemo imati republički integrisani zdravstveni informativni sistem. Od Subotice do Prizrena, u svim našim ustanovama - jedan sistem", rekla je ona.

Osvrnula se i na stanje u Kliničkom centru Niš, i istakla da će Ministarstvo zdravlja obezbediti opremu, uključujući magnet i skener, kao i medicinski materijal neophodan za pedijatrijsko odeljenje.

Navela je i da se nada da će se izgraditi još jedan savremeni klinički centar u Nišu.

Na dobrom smo putu da rane karcinome dojke potpuno izlečimo

Onkologija je veoma kompleksna oblast i njena budućnost leži u preciznoj, personalizovanoj medicini s multidisciplinarnim pristupom, kažu stručnjaci iz ove oblasti.

„Na dobrom smo putu da rane karcinome dojke potpuno izlečimo, da metastatske dugo lečimo, pa i da ih izlečimo, a to posebno važi za oligometastatske karcinome odnosno karcinome sa malim opterećenjem metastaza“, kazala je doktorka Ivana Božović-Spasojević, medikalni onkolog sa Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, u okviru 60.

Kancerološke nedelje koja je održana u Beogradu od 29. novembra do 2. decembra, a koja je okupila vodeće lokalne i svetske stručnjake iz oblasti onkologije.

Govoreći o budućim kretanjima i novinama u onkologiji i tome gde možemo očekivati dalje pomake, dr Božović-Spasojević je rekla da je onkologija veoma kompleksna oblast te da je njena budućnost veoma dobra jer leži u preciznoj, personalizovanoj medicini s multidisciplinarnim pristupom.

„Zahvaljujući tome, kao i svim dostupnim novosintetisanim lekovima u budućnosti ćemo biti u mogućnosti da pacijentkinje koje boluju od karcinoma dojke konačno izlečimo. Postoje najave da će i kod nas biti dostupne terapije za takozvane trostruko negativne tumore jer se ti pacijenti leče isključivo hemioterapijom. Naime, to je tip tumora koji ima najlošiju prognozu a petogodišnje preživljavanje žena sa metastatskim tumorom dojke je jako mali“, objasnila je doktorka Ivana Božović-Spasojević.

Prema njenim rečima, imunoterapija mora biti dostupna za te pacijente.

„Ona je napravila revoluciju u lečenju raka pluća i melanoma. Sistemsko lečenje karcinoma će biti usmereno na stimulaciju sopstvenog imunog odgovora. Imunoterapija omogućava da sopstveni imunološki sistem „prepozna“ tumorsku ćeliju“, kaže dr Božović Spasojević.

Na listi lekova Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) našli su se novi inovativni lekovi – čak 22 terapije, među kojima i 16 najsavremenijih lekova za lečenje velikog broja onkoloških oboljenja – karcinoma dojke, pluća, karcinoma prostate, ali i za bolesti za koje do sada nije bila dostupna terapija o trošku Fonda.

ПОЛИТИКА

Posao za mlade lekare u pančevačkoj bolnici

Za sedam godina zdravstvena ustanova kojoj gravitira oko 300.000 Južnobanačana zaposlila je stotinu mladih lekara i medicinskih tehničara čime je prevazišla sve kadrovske probleme

Pančevo – Zapošljavanje mladih lekara i medicinskog kadra nastavlja se u Opštoj bolnici Pančevo, pa je samo u poslednjih mesec dana ova zdravstvena ustanova postala stalno radno mesto za 14 mladih lekara. Time je, po rečima direktora bolnice dr Slobodana Ovuke, zaokružen broj od stotinu zaposlenih doktora, medicinskih tehničara

i nemedicinskog osoblja, u poslednjih sedam godina, čime je ova zdravstvena ustanova, kojoj gravitira oko 300.000 Južnobanaćana, prevazišla sve kadrovske probleme.

„Treba napomenuti da su sada posao dobili mladi doktori koji su nas nesebično lečili za vreme korone i to im je prvo radno mesto. Ali treba napomenuti da smo mi za sedam godina uspeli da primimo 85 lekara opšte medicine i svi oni su upućeni za to vreme na specijalizacije i subspecijalizacije. Tako smo, pre svega, odradili smenu generacija na jedan efikasan i odličan način. Ni na jednom odeljenju nam nije ugrožen kadar, što znači da smo napredovali, ne samo kvantitativno nego što je važnije i kvalitativno. U tom periodu na svakom odeljenju uvedene su neke inovativne metode, nove operacije, nove metode dijagnostike i povećan je ukupan broj usluga, što je jasno vidljivo i proverljivo”, ističe dr Slobodan Ovuka, direktor Opšte bolnice Pančevo, koja je u poslednjih sedam godina, mladim doktorima dala i preko 100 specijalizacija.

Novi protokol o postupanju u slučaju pretnji školama

„Sve što je urađeno uz svesrdnu pomoć nadležnih u republičkim i pokrajinskim organima, ne bi bilo dovoljno, ako ne bi imali ko da nas leči. Zahvaljujući novoj opremi i zapošljavanju mladih ljudi koji su ambiciozni i žele da se usavršavaju i unaprede svoje znanje, na mnogim odeljenjima uvedene su operacije koje do sada nisu rađene. Takođe, važno je što smo uspeli da obnovimo svu opremu u bolnici, kao i skener koji je često bio u kvaru. Nastavljamo dalje sa nabavkom opreme, te tako očekujemo da nam u prvom tromesečju naredne godine, stigne i prva magnetna rezonanca, kao i nekoliko ultrazvučnih aparata”, napominje dr Ovuka, direktor Opšte bolnice u Pančevu, koja je završila akreditaciju na maksimalni period od sedam godina, do 2027, po oceni Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova Srbije. Ocenjivan je nivo usaglašenosti svih službi sekundarne ili tercijarne zaštite – od procedura lečenja i edukacije medicinskog osoblja, preko tehničkog sektora i redovnog servisiranja i baždarenja aparata, postojanja knjiga neželjenih događaja do rada menadžmenta i unutrašnje kontrole. Time je dokazala, dr Ovuka, da je uz uvećanje broja usluga i njihovim kvalitetom, ispunila najviše kriterijume koje akreditacija podrazumeva.

„Pacijenti su nam u fokusu, a za njih sve ovo znači da mogu imati poverenja, da se leče po svim zadatim i najvišim standardima koji se pred nas postavljaju. Nova zapošljavanja i maksimalna akreditacija, što je napredak u odnosu na prethodnu, sve je s ciljem da poboljšamo kvalitet lečenja i bezbednost prevashodno pacijenata, ali i zaposlenih, kao i svih procedura dobre kliničke prakse”, naglašava za „Politiku” dr Slobodan Ovuka.